

GLASBA

ALEJANDRO SANZ EL TREN DE LOS MOMENTOS

Vlak trenutkov. Brez posebnega pretiravanja lahko pričakujete senzualno in s čustvi nabito glasbo. Ne sladkano. No, vsaj ne osladno. Alejandro je moški s karizmatičnim glasom, polnim nežnih not in strastnih barv. V njem se prepletata Andaluzija in flamenco, strast, rdeča barva, vrtenje, noč, vročina. Vse to lahko začutite tudi v njegovi glasbi, ki sicer ne obljublja, da te bo pretresla do rokovskih korenin, a te nedvomno ne bo pustila hladnega. Glasbeno se je tokrat spečal z bobnarjem skupine Mana, pevcem Ketame, Juanesom in tudi Shakiro. Njun duet Te Lo Agradezco, Pero No je fantastičen – celo za tiste, ki Shakire in njenega specifičnega glasu ne prenesejo, saj je njen glas na trenutke premočan za balade. Tu pa pride do izraza ravno prav, da vnese žensko strast. Medtem ko čakaš na njegov obljubljeni angleški album, je tole prava poslastica.

★★★★★

NORAH JONES NOT TOO LATE

Oh Norah, Norah ... Nekdo je nekje napisal, kdaj se bo tej puncici strgalo in bo ponorela ter začela pisati jezne rokrske balade. No, kot kaže, še ni čas za to. Pa saj tega ne potrebujemo! Norah je izvrstna pri tem, kar počne, in pri tem tudi vztraja. Ne vem, če bi se našel kdo, ki bi jo lahko obtožil, da se svojega »recepta« drži, ker ji prinaša denarce. Ker Norah uspeva oboje. Ostaja zvesta svoji mešanici jazza, bluesa, popa, soula in funka in hkrati vpenja nove elemente. To je tudi prvi album, za katerega je Norah vse napisala sama. Njene niti se razpnejo preko temnejših tem, politike in seveda tudi ljubezni. Medtem ko pri politiki ni tako zelo predrzna, je pri ljubezenski tematiki odkrila nov način kanaliziranja ljubezenskih pesmi. Sinkin' Soon namreč na začetku zveni (vsaj glasbeno) kot skladbica o kakem Bonnyju in Clyde, a je v osnovi ljubezenska. Neverjetni zvoki, čudovita akustika. Ni kaj. Norah zna.

★★★★★

★★★★★

GWEN STEFANI THE SWEETEST ESCAPE

Gwen Stefani sicer mimogrede lahko uvrstimo v pop, vendar je ne moremo kar tako hitro predalčkati. Njena glasba, čeprav zelo poskočna, pop in s komadi, ki obljublajo »hakeljo«, ki te bodo zagrabili in dolgo ne izpustili, je kljub standardom, s katerimi ustreza predalu »pop«, še vedno presenetljiva. Presenečenja pridejo v obliki jodljanja (Wind It Up), vpitja »woohoo« ali pa zanimivega rapanja. Ni je strah poskusiti novih področij in poskusiti, kako daleč lahko svoja tveganja pelje. Tu je nekaj osemdesetih (spominja na stare Madonnine komade) in nekaj šestdesetih. Gwen se razdaja tudi lirčno – o svoji ljubezni, o svojem življenju (Orange County Girl) in o materinstvu. Sicer album najverjetneje ne bo tako navdušil kot njen prvenec, vendar če mu daš priložnost in ga ne vzameš preveč resno, ti bo nedvomno nudil sladek pobeg od resničnosti.

★★★★★

SALIVA BLOOD STAINED LOVE STORY

Dobrodošli na predstavi, začnejo Slinavci. OK, si mislite, da vidimo predstavo. Dejstvo je, da so Saliva začeli z veliko tršim rockom. Z njim so tudi prirasli k srcu večini ljudi. Vendar to še ne pomeni, da so se s svojevrstno ljubezensko zgodbo omeščali, ali da nimajo več jajc. Včasih je za rock band, ki začne s trdimi komadi, le še toliko težje pokazati mehko plat, saj jih s tem navadno obtožijo, da so se prodali. Res je, da so sem ter tja besedila presenetljivo sladkana (in rimana), vendar je plošča kratka in s tem ne pušča prostora brezveznim komadom, ki bi zapolnili minutažo. Sploh pa, kateri band iz Memphisa bi lahko bil nesentimentalen? To je ja dežela Elvisa, hudiča! No, Saliva svoje povejo že z naslovom albuma. To je ljubezenska zgodba. In če nisi pričakoval vsaj nekaj sentimentalnosti, pač pripiši sam sebi.

NOVA

LEKTORNI PREGLED

NEKJE V SREDINI 90-TIH SE JE V TEMAČNIH UNDERGROUND KLUBIH IN STUDIJIH BROOKLYNA RAZVIL GLASBENI ŽANR IN MULTIKULTURNO DIGITALNO UMETNIŠKO GIBANJE Z NAZIVOM ILLBIENT. OBLIKOVAL SE JE KOT ODRAZ KAOSA IN PREZASIČENOSTI INFORMACIJSKE DRUŽBE, KI JE PREVZEMALA ŠIRŠO PUBLIKO PREDVSEM NA DRUGI STRANI VZHODNE REKE, PRESTIŽNEJŠEMU MANHATTNU.

Illbient je eklektnična mešanica hip hopa, duba, trip hopa, drum and bassa, jazza, ambienta ter misterioznih, hipnotičnih semplov, ki te v samotni temni noči zagotovo pustijo vznemirjenega in nemirnega. Zvočno je bil širši publiki predstavljen leta 1996 z izdajo albuma Incursions in Illbient, kompilacijo izdano pri založbi Asphodel, h kateri so svoje zvočne stvaritve prispevali Sub Dub, DJ Spooky, Byzar ter We.

Uporaba izraza Illbient je bila bolj kot od samih artistov propagirana preko glasbenega tiska, k temu je veliko pripomogel Paul D. Miller kot glasbeni novinar in soustvarjalec gibanja. Začetniki in najbolj proaktivni ustvarjalci tega bizarnega žanra so bili DJ Spooky, We, Sub Dub, Byzar ter drugi.

Kmalu po stvaritvi Illbienta so skupine začele razpadati, veliko izvajalcev je začelo utirati svojo solo pot in tako širiti svoja ustvarjalna obzorja. Illbient je kljub tem spremembam ostal zvest svoji hibridnosti in zvočni nepredvidljivosti ter kot tak ustvaril nove smernice v ustvarjanju eksperimentalne glasbe. Lahko bi rekli, da je Illbient novi val psihadelične eksperimentalne glasbe, za katero takšne in drugačne substance niso potrebne, saj glasba deluje dovolj močno, da nas spravi na miselna potovanja.

★ WE

Skupino so sestavljali člani Once 11, Ilop ter DJ Olive. Fantje so se srečali leta 1991 v Brooklynu, v času notorične underground party scene v Williamsburgu, kulturno vibrantnemu predelu mesta, kamor so se v 90-tih preselili mnogi umetniki in hipsterji. Kot skupina so poleg avtorske glasbe delali remikse za kvalitetne glasbenike, kot so Arto Lindsey, Free Kitten, Topsy, Medeski ...

Gregor Asch aka DJ Olive je tudi zasnoval ime za žanr, čeprav glede tega zadeva ni popolnoma jasna, saj nekateri pravijo, da je idejni oče DJ Spooky. Izraz Illbient je kombinacija besede "ILL", ki v hiphoperskem slengu pomeni "kul", nekaj kar je zanimivo, dobro ter besede ambient kot glasbenega žanra.

Produktivni Gregor Asch je leta 2000 ustanovil The Agriculture glasbeno založbo, ki je od svojega začetka do danes izdajala izvrstne izdelke stare ter nove generacije izvajalcev tovrstne muzike.

★ www.theagriculture.com

★ DJ SPOOKY THAT SUBLIMINAL KID

Paul D. Miller je glasbeni novinar, DJ, producent ter občasni profesor glasbe. Svoj umetniški naziv si je sposodil od karakterja iz ene od William S. Burroughsovih novel. Študiral je francosko literaturo in filozofijo, kar se očitno odraža v njegovem precej zapletenem načinu pisanja. Ker je že od nekdaj imel neustavljivo domišljijo, jo je v svojih začetkih izražal s pisanjem znanstvene fantastike in kasneje z ostalimi umetniki snoval kolektiv Soundlab.

Njegov prvenec, "Songs of a dead dreamer", je mešanica breakbeata, prvinskih junglističnih poiskusov ter digitalne konfuzije mešane z inteligentnimi, temačnim in meditativnim ambientom in je dandanes smatran kot eden kulturnih glasbenih izdelkov v tovrstnih žanrskih vodah.

Sodeloval je z ničkolikimi ustvarjalci tako vizualne kot zvočne umetnosti. Med drugim je posnel album z Daveom Lombardom iz kulturnih Slayerjev, produciral material za Yoko Onino novo ploščo, njegov zadnji izdani zvočni projekt pa je bil miks arhivskih posnetkov Trojan Records, legendarne reggae založbe.

★ www.DJspooky.com

★ BYZAR

Byzar so eden najbolj obskurih Illbientalnih projektov, ki so bili stalni sodelavci Soundlaba. Kolektiv je sestavljen iz nekaj ključnih in stalnih članov, s katerim sodeluje neomejena količina naključnih ustvarjalcev.

Med stalnimi sodelavci so DJ Spooky, Marc Ribot, Ras Mesina ... Uporaba različnih instrumentov, samplerjev, violin, mešalk, bobnov in praktično vsega, kar producira zvok, kreira izrazit in kompleksen zvok, ki nima premissljene strukture.

Med drugimi ustvarjalci, s katerimi so v času svoje kariere sodelovali, so Vernon Reid, Alec Empire, DJ Krush ter drugi.

Leta 1996 so svojo eksperimentalno umetnost odpeljali na druge nivoje. Znotraj Brooklynskega mostu, kjer se je nahajalo glasbeno/umetniško prizorišče z nazivom Anchorage, so v devetdesetih nastopali mnogi Illbient ustvarjalci kot tudi ostali alternativni umetniki. Byzar so med svojim nastopom pod okriljem Soundlab kolektiva skozi temelje mostu poslali globoke bas vibracije in govori se, da so bile tako močne in mogočne, da se posledice tega na mostu čutijo še danes ...

★ www.asphodel.com

★ SOUNDLAB

Soundlab je bil umetniški kolektiv, tako zvočni kot vizualni, ki je v času svojega delovanja razširil unikaten urban zvok ter vizualno umetnost. Ustanovni člani so bili Howard Goldkrand, Beth Coleman in Paul D. Miller. Kolektiv je vključeval mnogo glasbenikov in umetnikov iz Illbientalne scene vključno z DJ

Olivom, Kit Krashem, Tim Sweetom. Soundlabovi eventi so se godili po skrivnih lokacijah v mestu, med drugim tudi v Andy Warholovi "The Factory", kar je bil tudi zadnji event, ki se je zgodil v tistem prostoru. Bendi, kot so We, Byzar, Subdub, so bili stalni nastopajoči na eventih, včasih pa so tam nastopili tudi svetovno znani glasbeniki Arto Lindsay, Vernon Reid, Elliot Sharp, DJ Soulslinger ...

★ SUBDUB

Subdub sestavljata duet Raz "Badawi" Mesina in John Ward. Njuni začetki segajo v leto 1994. Njuna ljubezen do raznolikih ritmov, težkih, globokih basov in neobičajnih melodij še danes lomi glasbene okvire tako v eksperimentalnih kot standardnih glasbenih žanrih.

OSTALI USTVARJALCI ILLBIENTA

Boards of Canada, Kit Krash, Dr. Israel, Bill Laswell, Professor Shebab, Prince Charming, DJ Wally in mnogi drugi. Vredno si je zapomniti, da je značilnost teh ustvarjalcev stalno spreminjanje psevdonimov tako, da jih neredko najdete pod drugimi nazivi.

ILLBIENT KLASIKE

Incursions to Illbient: V.A.

Professor Shebab&Roberto Musso: Ataxia

Prince Charming: Fantastic Voyage

DJ Spooky: Songs of a dead dreamer

Byzar: Gaiatronic Vs. The Cheap Robots

illbient